

EUROPEAN
Higher Education Area

Дэкларацыя аб Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі

Будапешт-Вена 12 сакавіка 2010

1. Мы, міністры, адказныя за вышэйшую адукацыю краін-удзельніц Балонскага працэсу, сабраліся ў Будапешце і Вене 11 і 12 сакавіка для адкрыцця Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі (ЕПВА), як прадугледжвалася ў Балонскай дэкларацыі 1999 года.

2. Засноўваючыся на сумесна ўзгодненых крытэрыях удзелу, мы вітаем Рэспубліку Казахстан у якасці новай краіны-ўдзельніцы Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі.

3. Балонская дэкларацыя 1999 года вызначыла перспектыву фарміравання да 2010 года прывабнасці і канкурэнтаздольнасці на міжнародным узроўні Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі, у якой вышэйшыя навучальныя ўстановы змогуць выконваць свае разнастайныя місіі ў заснаваным на ведах грамадстве, ў якім студэнты, атрымліваючы выгады ад мабільнасці ў адпаведнасці са справядлівым прызнаннем іх кваліфікацый, змогуць выбраць найбольш прыдатную адукацыйную траекторыю.

4. Пачынаючы з 1999 года 47 удзельнікаў Еўрапейскай культурнай канвенцыі далучыліся да ідэі фарміравання ЕПВА і значна прасунуліся да яе рэалізацыі. Ва ўнікальным партнёрстве паміж органамі дзяржаўнай улады, вышэйшымі навучальнымі ўстановамі, іх супрацоўнікамі і студэнтамі, а таксама працадаўцамі, агенцтвамі па забеспячэнні якасці, міжнароднымі арганізацыямі і еўрапейскімі інстытутамі мы ажыццявілі серыю рэформ па стварэнні Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі, заснаванай на даверы, супрацоўніцтве і павазе да разнастайнасці культур, моў, сістэм вышэйшай адукацыі.

5. Балонскі працэс і, як вынік, Еўрапейская прастора вышэйшай адукацыі, з'яўляючыся беспрэцэдэнтным прыкладам рэгіянальнага, трансмежнага супрацоўніцтва ў галіне вышэйшаа адукацыі, выклікалі значную зацікаўленасць у іншых частках свету і зрабілі Еўрапейскую адукацыю больш заўважнай на глабальным узроўні. Мы вітаем гэту зацікаўленасць і спадзяёмся на актывізацыю нашага палітычнага дыялогу і супрацоўніцтва з партнёрамі па ўсім свеце.

6. Мы прынялі да ведама вынікі незалежнай ацэнкі і даклады арганізацый-удзельніц Балонскага працэсу. Мы вітаем пацвярджэнне таго, што вну, іх супрацоўнікі і студэнты ўсё

больш салідарныя з мэтамі Балонскага працэсу. Нягледзячы на тое, што многае было дасягнута ў ажыццяўленні Балонскіх рэформ, даклады таксама адлюстроўваюць, што шэраг дзеянняў па фарміраванні ЕПВА, такіх як рэформа навучальнага плана і ступеней, забеспячэнне якасці, прызнанне дыпламаў, мабільнасць і сацыяльнае вымярэнне, рэалізаваны ў рознай ступені. Нядаўнія акцыі пратэсту ў шэрагу краін, часткова накіраваныя супраць дзеянняў, не звязаных з Балонскім працэсам, паказваюць, што некаторыя напрамкі Балонскага працэсу не былі рэалізаваны і растлумачаны належным чынам. Мы прызнаём гэта і будзем прыслухоўвацца да крытыкі з боку працаўнікоў адукацыі і студэнтаў. Мы адзначаем, што неабходна далейшая праца, у тым ліку з удзелам супрацоўнікаў і студэнтаў, на еўрапейскім, нацыянальным, асабліва інстытуцыйным узроўнях для рэалізацыі задачы па стварэнні Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі, як мы гэта прадугледжвалі.

7. Мы, міністры, выказваем прыхільнасць абавязацельствам па поўнай і эфектыўнай рэалізацыі ўзгодненых мэт і плана мерапрыемстваў на наступнае дзесяцігоддзе, абазначаных у Камюніке, прынятым на канферэнцыі ў Левене і Лувен-ла-Неве. У цесным узаемадзеянні з вышэйшымі навучальнымі ўстановамі, выкладчыкамі, студэнтамі і іншымі зацікаўленымі бакамі мы будзем нарошчваць нашы намаганні для завяршэння ўжо распачатых рэформ з мэтай актывізацыі мабільнасці выкладчыкаў і студэнтаў, паляпшэння працэсу выкладання і навучання ў вучыцельскім, павышэння магчымасцей працаўладкавання выпускнікоў і забеспячэння даступнасці вышэйшай адукацыі. На нацыянальным узроўні мы таксама імкнёмся палепшыць узаемадзеянне і ўзаемаразуменне па Балонскім працэсе сярод усіх зацікаўленых бакоў і грамадства ў цэлым.

8. Мы, міністры, зноў пацвярджаем абавязацельства па забеспячэнні акадэмічных свабод, аўтаномнасці і справяднасці вучыцельскіх і студэнтскіх арганізацый Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі, і падкрэсліваем ролю вучыцельскіх і студэнтскіх арганізацый у імплементацыі мірнага дэмакратычнага грамадства і ўзмацненні сацыяльнай з'яднанасці.

9. Мы ўсведамляем ключавую ролю навуковай супольнасці – кіраўнікоў вучыцельскіх і студэнтскіх арганізацый (навукоўцаў), адміністрацыйнага персаналу і студэнтаў – у фарміраванні Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі, у забеспячэнні магчымасці набываць веды, навыкі і кампетэнцыі, якія садзейнічаюць кар'еры навучэнцаў і іх жыццю, як грамадзян дэмакратычных дзяржаў, а таксама іх асобнаму росту. Мы прызнаём, што неабходныя больш спрыяльныя ўмовы для супрацоўнікаў для выканання іх задач. Мы абавязуемся выкарыстоўваць больш эфектыўныя механізмы ўцягвання супрацоўнікаў вышэйшых навучальных устаноў і студэнтаў у працэс функцыянавання і далейшага развіцця Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі. Мы цалкам падтрымліваем удзел супрацоўнікаў і студэнтаў у структурах, якія распрацоўваюць рашэнні ў межах Балонскага працэсу, на еўрапейскім, нацыянальным і інстытуцыйным узроўнях.

10. Мы заклікаем усе зацікаўленыя бакі садзейнічаць стварэнню спрыяльных умоў навучання і працы і развіццю навучання, якое арыентуецца на патрэбы студэнта і дазваляе рэалізаваць ідэю ўстоўлівага і гнуткага спосабу навучання. Гэта таксама патрабуе супрацоўніцтва з боку выкладчыкаў і даследчыкаў у міжнародных сетках.

11. Мы, міністры, зноў пацвярджаем, што вышэйшая адукацыя з'яўляецца адказнасцю грамадства. Мы бяром на сябе абавязацельства, нягледзячы на гэтыя цяжкія эканамічныя часы, забяспечыць вну неабходныя рэсурсы ў межах усталяваных структур і пры кантролі органаў дзяржаўнай улады. Мы перакананы, што вышэйшая адукацыя з'яўляецца галўным фактам сацыяльнага і эканамічнага развіцця, а таксама інавацый у свеце, які рухаецца ведамі. Таму мы будзем нарошчваць нашы намаганні па сацыяльных аспектах з тым, каб забяспечыць роўныя магчымасці для атрымання якаснай адукацыі, надаючы асаблівую ўвагу недастаткова прадстаўленым групам.

12. Мы, міністры, адказныя за фарміраванне Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі, просім Назіральную групу па Балонскім працэсе прапанаваць меры, якія садзейнічаюць эфектыўнай рэалізацыі ўзгодненых прынцыпаў Балонскага працэсу і плана дзеянняў на ўсёй тэрыторыі Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі, асабліва на нацыянальным і інстытуцыйным узроўнях, у прыватнасці, шляхам распрацоўкі дадатковых метадаў працы, такіх як узаемнае навучанне, азнаямляльныя паездкі і іншыя мерапрыемствы па абмене інфармацыяй. Праз бесперапыннае развіццё, пашырэнне і ўмацаванне Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі і далейшае ўзмацненне ўзаемадзеяння з Еўрапейскай навукова-даследчыцкай прасторай Еўропа будзе ў стане паспяхова вырашаць задачы і пераадолюваць выклікі наступнага дзесяцігоддзя.

13. Наша наступная сустрэча міністраў па падвядзенні вынікаў і прасоўванні мэт, абзначаных у Левенскім камюніке, адбудзецца ў Румыніі ў Бухарэсце 26-27 красавіка 2012 года.